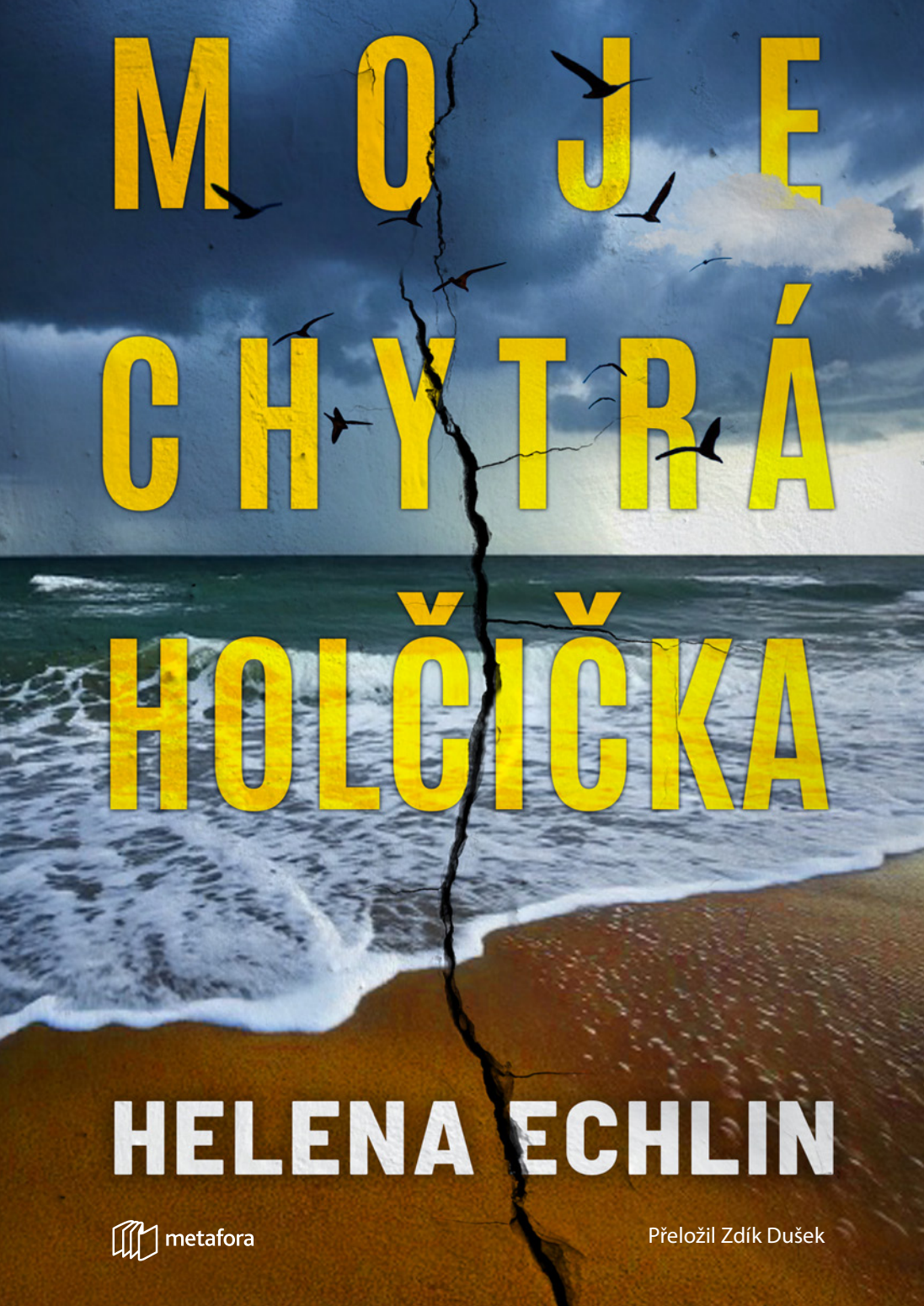

The background of the book cover is a photograph of a beach scene. In the foreground, there is a sandy beach with a dark, jagged crack running vertically through it. The ocean waves are breaking onto the shore, creating white foam. The sky is filled with dark, dramatic clouds, and several seagulls are flying across it. The title is written in large, bold, yellow capital letters with a slightly distressed texture.

M O J E C H Y T R Á H O L Č I Č K A

HELENA ECHLIN

Ukázka z knihy:

Položila jsem jí ruku na rameno a zauvažovala jsem, jestli ji můžu odvést zpátky do postele. Rozhodně byla vzhůru.

„Co děláš?“ zašeptala jsem.

„Nic zvláštního.“

Zachvěla jsem se. To samé, co Blanka říkala o svých víkendech.

Irinina babička věřila, že do těhotné ženy může vniknout zlý duch.

Může vniknout i do dítěte?

„Proč nechceš jít, když jsme s tebou jenom já nebo táta?“

„Nerada jím před vámi.“

Nikdy jsem neviděla Blanku pozřít ani sousto.

„Proč máš Blančin rukopis?“

„Můj rukopis,“ zašeptala v odpověď.

„V jakém jazyce si píšeš deník?“

„V mém.“

„Psychologický thriller, který vás upoutá... Skvěle zpracované téma mateřské oddanosti a lásky, napínavé a přitom nutící k zamyšlení, nabízí po čertech dobré čtení.“

– Publishers Weekly

A black and white photograph of a textured white wall. A prominent, dark, jagged vertical crack runs down the center of the frame. Several smaller, thinner cracks branch off horizontally and diagonally from the main crack. The wall surface is uneven, with some small pits and variations in tone. Overlaid on the wall is the text 'Moje chytrá holčička' in a bold, white, sans-serif font. The text is centered horizontally and positioned slightly above the middle of the image. It has a subtle drop shadow, making it stand out against the light background.

Moje chytrá holčička

Helena Echlin

**M O J E
CHYTRÁ
HOLČIČKA**

Přeložil Zdík Dušek

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

*Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.*

Clever Little Thing © by Helena Echlin 2025

Published by Viking, an imprint of Penguin Random House LLC
Rochester, USA

Translation © Zdík Dušek, 2025

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2026

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-850-1 (ePub)

ISBN 978-80-7625-770-2 (pdf)

ISBN 978-80-7625-331-5 (print)

Jordanovi

Představuji si, jak do ní vniká můj jed,
jak jí vstupuje do žil a krví se šíří do všech koutů těla.
Toužím vytáhnout z jejího nevinného tělíčka
svoje žihadlo.

RACHEL CUSKOVÁ,
A LIFE'S WORK: ON BECOMING A MOTHER

Současnost

1.

Na stole u okna stojí mísa s ovocem, kde mezi pravými plody kupodivu leží i několik keramických. Lesklé porcelánové hrušky jsou smíchané s matně zelenými, posetými hnědými tečkami, příliš nedokonalými, než aby nebyly pravé. Cítím naléhavou potřebu ovoce roztrždit, abych měla pod kontrolou aspoň něco. Už se chystám pohnout, když tu se otevřou dveře a vstoupí usměvavá mladá žena, která se představí jako Kelly a pokračuje: „Jen pro vaši informaci, musíme vám odebrat tkaničky. Takový je předpis.“

„Dobře.“ Zuju se a podám jí tkaničky. Prohrát bitvu, vyhrát válku. Však já se odtud dostanu.

„Ostří už jsme vám vzali,“ dodá Kelly.

„Ostří?“

„Všechny ostré a špičaté předměty. Břítvy, pilníčky na nehty. Ve vašem případě toho moc nebylo. Jenom tužka.“

„Já nemám čím psát?“ Ne že bych měla *jak* psát, pravou ruku mám pořád ovázanou a řezné rány nepřestávají bolet. Stěží bych načmárala slovo *pomoc*.

Souhlasila jsem, že tu zůstanu dvě noci. Stejně nemám zrovna na výběr.

„Můžete psát ve společenské místnosti. Je pěkná a útulná, s ohněm v krbu. A taky tam budete mít klid. Matky s malými dětmi jsou na jiném oddělení, takže vás tam nebude nikdo rušit.“ Významně se na mě podívá, jako bych zapomněla, že třídní Luna, která se narodila ve třicátém týdnu těsně před Vánoci, je na novorozeneckém oddělení v Londýně. Ta ale dostává nejlepší lékařskou péči. Ohrožená je ve skutečnosti Stella.

Kelly se rozhlédne po místnosti. Kontroluje, jestli jsem něco udělala s tím ovocem? Ta mísa je možná zkouška – jestli hrušky neroztřídím, řekne, že nepoznám, co je skutečné, a co ne. Ale jestli je roztřídím, mohla by zase říct, že trpím obsedantní potřebou ovládat své okolí.

Pete říká, že mým základním nastavením je úzkost a že pořád hledám něco, kvůli čemu bych si mohla dělat starosti. Možná si vážně dělám moc hlavu s tím, co si myslí ostatní. Přinutím se k hlubokému nádechu a pomalému výdechu. Odvrátím se od mísy s ovocem, nasadím zářivý úsměv a podívám se na Kelly. „Co se bude dít teď?“

„Vezměte si pohodlné oblečení,“ odpoví. „Já počkám venku.“ Odejde a zavře za sebou dveře. Na posteli leží bílé bavlněné tričko s dlouhými rukávy a bílé tepláky s flísem uvnitř. Zdejší uniforma.

Mohlo by jít o penzion pro náročné hosty: dubové trámy, pohodlná křesla, velká postel s nažehleným bavlněným povlečením a dekorativním kopcem polštářů. Na stěně proti oknu visí zátiší: světlé láhve a džbány na tmavším pozadí. Samé prázdné nádoby. Možná právě tím bychom se my matky měly stát.

Někdo vybalil tašku, kterou přivezl Pete. V koupelně mám svůj kartáček a roztok na kontaktní čočky. Odsávačka je na stole u okna, zapojená a připravená k použití. Zásuvky toaletního

stolku obsahují moje spodní prádlo, ale nikde ani stopa po jiném oblečení. Že by na ně Pete zapomněl?

Vyhrát válku, připomenu si. A pořád mám v kapse telefon, takže nejsem bezmocná. Převléknu se do úboru, který mi Kelly připravila, zajdu do koupelny, kde stojí košíček s mýdly, jednotlivě zabalenými do pěkného papíru, a vyměním si vložku – bojím se, aby mi světlými tepláky neprosákla krev.

Kelly se vrátí a zvedne oblečení, které jsem si svlékla. Oznámí, že mi někdo brzy přinese oběd a abych si zatím pěkně odpočinula. Jakmile odejde, postavím se k oknu a zadívám se na mírumilovný výjev s holými zimními stromy a kopci posetými ovci. Pete na tomhle zařízení nešetřil, to mu musím nechat. Slíbila jsem, že budu odpočívat, ale nedokážu to. Nedokážu si rozbalit bio mýdlo s levandulí a pelargonií a naložit se do vany. Obejmu si kolena a začnu se kývat dopředu a dozadu.

Kelly zaklepe a vstoupí, aniž by čekala, až ji k tomu vyzvu. „Málem bych zapomněla.“ Natáhne ke mně ruku. Dívám se na ni a přemítám, jestli čeká spropitné. „Váš mobil,“ řekne. „Zjistili jsme, že hostům pomáhá s odpočinkem a relaxací, když u sebe nemají telefony.“

„Já ho potřebuju.“

„Můžete ho použít, kdykoliv budete chtít,“ ujistí mě Kelly, ale já zavrtím hlavou a sevřu mobil v obou rukách. Zamumlá něco v tom smyslu, že to musí probrat s vedením, ale nenaléhá.

Když odejde, znovu se zadívám z okna. Děsí mě, že Pete nechápe, v jakém je Stella nebezpečí. Slíbila jsem, že tu zůstanu, ale mohla bych slib porušit. Do Londýna je to odtud jen pár hodin cesty, ačkoliv nemám kabát ani tkaničky. Mám nicméně mobil, takže si můžu zavolat taxi. Jenže mě možná nenechají projít bránou. Bojím se, že kdyby zjistili, že chci odejít, nějak se mě pokusí zastavit. Ale musím se vrátit ke Stelle.

Když se před osmi lety narodila, byla jsem vyčerpaná, ale ležela jsem, byla jsem vzhůru a žasla nad nádhernou vůní, kterou vydávala – připomínala mi vanilkový pudink, zkaramelizovaný cukr, zimolez. Takhle voní něco velkolepějšího než člověk, pomyslela jsem si tehdy. Takhle voní tajná sladkost v jádru všech věcí.

Ted' už tak Stella nevoní. Když se ohlédnu do minulosti, je mi jasné, že když jsem zjistila, co se stalo Blance, Stella už se začínala měnit.

Minulost

2.

Když jsme se Stellou uviděly moji kamarádku Emmy, její dcera Lulu už se řítí k moři. Stella si ale zakryla uši rukama. „Moc nahlas,“ zaúpěla.

„Copak se děje, broučku?“ zeptala jsem se, zatímco Emmy rozkládala deku, aby na ni položila maličkou Madeleine. Když se posadila, nezapomněla si rozprostřít sukni pruhovaných letních šatů do stran, aby si ji nepomačkala. Byl nádherný srpnový den s oblohou vzácného tmavomodrého odstínu. Chtěla jsem, aby tu holky spolu běhaly po pláži. Stella si ale tiskla dlaně k hlavě a šklebila se, jako kdyby nad námi kvílely vojenské stíhačky, i když jsme neslyšely nic než hučení příboje a křik racků.

Emmy si zvedla obří sluneční brýle na čelo a ustaraně se na ni podívala. „Bolí ji hlava?“

Zavrtěla jsem hlavou. „Myslím, že se jí nelíbí hukot vln. Má hodně citlivý sluch.“ Taky se jí vůbec nelíbil zvuk, když jsem jí napouštěla vanu.

Stella se posadila a přitáhla si kolena k hrudi. Její obličej se ponořil do stínu vrhaného širokou krempou slamáku. Vypadala

zasmušile. Možná ji Blančin odchod zasáhl víc, než jsem si uvědomovala. Před týdnem dala nečekaně výpověď. Pracovala u nás čtyři roky a najednou poslala stručnou esemesku: *Už nemůžu chodit*. Pokoušela jsem se jí vyptat na důvod, ale přestala mi odpovídat. Po tak dlouhé době, kterou strávila se Stellou, hrála si s ní, koupala ji a krmila, pro ni moje dcera zřejmě pořád představovala jen obyčejné zaměstnání, které může zahodit jako použitý ubrousek.

„Třeba by si Stella dala nějakou dobrotu,“ napadlo Emmy. „Co takhle kousek maminčina domácího banánového chlebičku, zlatoto? Nebo bys chtěla mrkev? Někde je tu mám.“

Stella zavrtěla hlavou, aniž by spustila ruce z uší. „Ne, děkuju.“

„Možná je jí v těch šatech trochu horko,“ prohodila Emmy směrem ke mně.

„S naší irskou kůží musíme být opatrné,“ odpověděla jsem. Stella po mně zdělila bledou pleť stejně jako sytější zrzavé vlasy v barvě šafránových nitek.

Emmyina dcera Lulu se na břehu moře pokusila o hvězdu. Z plavých vlasů měla udělaný cop spletený do koruny, zatímco Emmy si upravila vlasy do elegantně ležerního copu na rameno. Našla jsem si videa, jak zaplést oba typy, ale Stella nesnášela, když jsem se dotýkala jejích vlasů. Přála jsem si, aby si taky šla hrát. Za pár dní měla nastoupit do čtvrté třídy, ale pořád nezapadala. Domluvila jsem tenhle výlet ke konci prázdnin na pláž v Kentu, aby Stella strávila nějaký čas s jiným dítětem ze své třídy, ale teď tu seděla, jako by si uložila bobříka mlčení.

Lulu se konečně podařila dokonalá hvězda a začala metat jednu za druhou. Bodlo mě u srdce. Emmyina dcera vypadala radostně a rozverně. Stella v životě hvězdu neudělala. Připomněla jsem si ale, že jiné matky zase mají potíže přimět svoje děti číst, zatímco Stella vydržela spokojeně sedět nad knížkou celé hodiny. Poklepala jsem jí na rameno a dala jsem si záležet, aby mi viděla

na rty. „Mám tě moc ráda,“ řekla jsem. Podívala se mi do očí, ale nepoznala jsem, co si myslí.

Emmy si zvedla novorozeně k prsu, ale díky chytře navrženému střihu šatů nebylo nic vidět. Dokázala vypadat šik dokonce i při kojení. Přistihla mě, jak se na ni dívám, a tak jsem se rychle odvrátila a založila si ruce na prsou. Byla jsem ráda, že na sobě mám jenom obyčejné bílé tričko. Měla jsem nateklá prsa a Emmy nevěděla, že jsem v jiném stavu. Doufala jsem, že to tentokrát vyjde, ale už několikrát jsem potratila a nechtěla jsem to zakřiknout tím, že bych o svém těhotenství veřejně mluvila. Aspoň zatím ne. Naštěstí se mi sotva začalo zvětšovat břicho.

Emmy mi položila dlaň na loket a ztišila hlas. „To s Blankou je mi moc líto. Zjistila jsem to teprve dneska ráno, jinak bych ti napsala.“

„To nic,“ odpověděla jsem stejně potichu. „Stella ji měla ráda, ale Blanka ve skutečnosti nebyla zase tak dobrá chůva.“

Emmy se zatvářila káravě. „No, teď je pryč.“

„Odstěhovala se?“ Položila jsem si dlaň na šíji. Před nedávnem jsem si nechala zkrátit vlasy na praktické mikádo a měla jsem pocit, že mě do nově odhalené kůže pálí slunce.

Emmy na mě zůstala zírat. „Bože, ty to nevíš?“ Podívala se na Stellu, která si pořád zakrývala uši, naklonila se ke mně a zašepkala: „Víš jistě, že nás Stella neslyší?“

To jsem nevěděla. Pak mě něco napadlo. Vytáhla jsem z tašky ubrousek, přetrhla ho na dvě poloviny a smotala je do malých válečků. Potom jsem je namočila a stiskla, odtáhla jsem Stelle ruce od uší a řekla jí: „Tadá! Špunty do uší.“ Jakmile jsem jí je zasunula, celá se uvolnila. „Teď si můžeš jít hrát,“ pobídla jsem ji. Stella se zvedla a odběhla za Lulu.

„Geniální,“ poznamenala Emmy. Usmála jsem se. Vypadalo to, že si doopravdy popovídáme, místo abychom jenom nanášely

opalovací krém a rozdávaly svačinky. A nejlepší bylo, že si Stella konečně spokojeně hrála s Lulu.

„Blanka je mrtvá,“ řekla Emmy.

Zavrtěla jsem hlavou. Uši mi zahlcoval zvuk příboje, tříštivý, hučivý, hlasitý. Stella měla pravdu: ten hluk je skutečně nesnesitelný. Viděla jsem, jak se Emmy dál pohybují rty. Když hukot konečně ustoupil, měla jsem dojem, že jsem pochopila to hlavní – zemřela při nějaké nehodě. Emmy neznala podrobnosti.

„Ale vždyť jsem ji nedávno viděla,“ hlesla jsem hloupě, jako by skutečnost, že před několika dny ještě žila, popírala její smrt. „Kdy se to stalo?“

„Ve čtvrtek. Těsně před víkendem. Podívej, je mi líto, že se o tom dozvídáš ode mě. Nemůžu uvěřit, žeš to nevěděla.“

„Odkud to víš ty?“

„Potkala jsem kamarádku, která bydlí ve stejné ulici,“ vysvětlila Emmy. „Viděla, jak ji odvázejí.“

Blanka zemřela před víkendem, pár dní po tom, co dala výpověď. Žila by ještě, kdyby u nás nepřestala pracovat?

Zavřela jsem oči a představila si ji, jak kráčí po chodníku v té své dlouhé černé sukni a šedivé mikině, se svěšenými rameny, jako kdyby na nich nesla tíhu světa. Bylo jí teprve něco málo přes třicet a měla kulatý, mladistvý obličej, ale šourala se jako stařena.

„Srazilo ji auto?“ zeptala jsem se. Dělal se mi zle.

Emmy zavrtěla hlavou. „To ta kamarádka nevěděla.“

„Chudák její matka,“ řekla jsem. Nikdy jsem se s ní nesetkala – Blanka si střežila soukromí –, ale věděla jsem, že bydlí spolu. Napadlo mě, jestli k tomu neštěstí nedošlo u nich doma.

„Blanka u vás pracovala hodně dlouho, vidě? Je mi to moc líto, Charlottó. Musí to pro tebe být hrozné.“

Přikývla jsem, ačkoliv Blanka ve skutečnosti nikdy nebyla jednou z těch chův, o kterých se říká, že patří do rodiny. Stella ji

měla ráda, ale s Petem jsme nikdy tak úplně nechápali proč. Občas jsme žertovali, že je taková obdoba bezlaktózové šlehačky: nanejvýš se o ní dalo říct, že je lepší než nic.

Teď jsem si vyčítala všechny ošklivé myšlenky, které mi o ní kdy proletěly hlavou.

Vzduch pročíslu zavřeštění. Vzápětí přiběhla Lulu a s kvílením se vrhla na deku. Emmy položila menší dítě a pevně Lulu objala. Stella stála v bezpečné vzdálenosti opodál a něco schovávala za zády. Přepadly mě obavy.

„Co to tam máš, Stello?“ zavolala jsem. Zavrtěla hlavou a ukázala na špunty v uších.

„Šly jsme k útesům,“ vypravila ze sebe Lulu. „Stella říkala, že mi něco ukáže, a byl to... mrtvý...“ Znovu se rozkvílela.

„Bože,“ vydechla Emmy, když Stella konečně ukázala, co má v ruce: chuchvalec kostí a peří – ostatky nějakého mořského ptáka. Kus odpadl do písku. „Panebože.“ Zvedla novorozeně, chytila Lulu za ruku a poodešla o několik kroků dál.

„Dej to pryč!“ zakňourala Lulu.

„Neboj se, Lulu,“ zavolala na ni Stella. „Nic ti neudělá, vždyť ani nemá hlavu.“

Lulu zabořila obličej Emmy do boku. „Nechci, aby tahle věc byla blízko mojí maličké,“ zavolala Emmy a přitiskla si ji k prsům. „Ještě se od toho něčím nakazí.“

„Dobře, dobře.“ Přistoupila jsem ke Stelle a nechala jsem Emmy utěšovat Lulu. Vytáhla jsem své dceři ucpávky z uší, ale teď už si nestěžovala na hluk příboje. Na to byla příliš nadšená. „Proč máš toho racka, беруško?“ zeptala jsem se.

„To není racek, ale terej. Chci se na něj podívat. Prosím, mami?“

Zjihla jsem. Stella hrozně ráda zkoumala věci. Vůbec ji nenapadlo, že Lulu její vědecký zájem nemusí sdílet.

„Můžeš si ho prostudovat doma,“ řekla jsem. „Ale teď ho dáme do kufru auta. A omluvíš se Lulu.“ Naštěstí jsem měla prázdnou igelitovou tašku. Uložily jsme do ní tu věc a pak jsem odvedla Stellu zpátky k dece, kde Emmy konejšila Lulu banánovým chlebíčkem. „Je mi líto, že ses vydělala, Lulu,“ řekla Stella a svěřila hlavu. Lulu popotáhla a jedla dál. Stelle nikdo banánový chleba nenabídl, i když jsem ho upekla já. Použila jsem na něj mandlovou mouku, protože Emmy tvrdila, že Lulu má alergii na lepek.

Emmy se nedůvěřivě zadívala na Stellu a já jsem si s leknutím uvědomila, že myslí na to, co Stella udělala při oslavě svých osmých narozenin. Zrudla jsem.

S tou naší pleťí opravdu nemůžeme být ani minutu na slunci.

V autě Stella trvala na tom, že bude mít tašku s terejem na klíně, a já neměla sílu na to, abych se s ní dohadovala. Celou zpáteční cestu do Londýna mě bolelo u srdce. Stella byla tak jiná než ostatní děti v jejím věku. Četla jako dospělý – na nočním stolku teď měla *Ptačí let jako základ aviatiky* od Otty Lilienthala. Nebylo divu, že si tak málo rozuměla s ostatními dětmi. A nejhorší bylo, že sama ještě tak úplně nechápala propast, která ji od nich dělí.

Něco si pro sebe mumlala, ale přes hluk motoru a okolního provozu jsem nedokázala zachytit, co říká. Ohlédla jsem se přes rameno. Měla stažené okénko, takže jí vlály vlasy, jako kdyby byla pod vodou. Ať říkala cokoli, pořád dokola opakovala jednu větu.

Někdo se zařadil do mého pruhu těsně přede mnou a já dupla na brzdu. Otřeseně jsem zastavila u krajnice a ve stejnou chvíli můj mozek konečně rozluštil Stellina slova: „*Chudák* Blanka. *Chudák* Blanka. *Chudák* Blanka.“

„Proč to říkáš, drahoušku?“ Byla bezpečně mimo doslech, když mi Emmy řekla o Blančině smrti, takže o ní nemohla vědět. Ale

proč se o ní teď zničehonic zmiňuje? Když jsem jí oznámila, že Blanka už nepřijde, začala vyšilovat, ale po nějakém čase o ní najednou úplně přestala mluvit.

Trpělivě se na mě podívala. „Říkala jsem ‚chudák mamka‘, protože mám pocit, že sis to na té pláži moc neužila.“

Přeslechla jsem se, nic víc. Jistěže nevěděla, že je Blanka po smrti. A vzhledem k její citlivosti jsem nemohla dopustit, aby to zjistila.

Pete se zdržel ve své firmě Mycoship, která vyrábí obalové fólie z mycelia, tedy houbových vláken. Vrátil se teprve v deset večer, dlouho poté, co šla Stella spát. Četla jsem si v ložnici a slyšela jsem, jak ukládá kolo pod přístřešek i jak otvírá vchodové dveře. Nejspíš si nejdřív půjde vzít něco k jídlu z mrazáku. Nebyl přívrženec jídel s sebou, která se prodávají v restauracích – kvůli přílišné spotřebě plastů.

Rozhodla jsem se, že ho nechám v klidu se najíst, než mu povím o Blance. Najednou jsem si vzpomněla na mrtvého tereje, vyskočila jsem z postele a rozběhla se do kuchyně, ale už bylo pozdě.

„Kristepane, co to je?“

Vysvětlila jsem mu to.

„Takže jste ho dali do mrazáku k jídlu?“ vypravil ze sebe. Když jsem se s ním před deseti lety seznámila v Kalifornii, bylo mu osmatřicet, ale vypadal mnohem mladší – měl modré oči, rama na závodního plavce a husté plavé vlasy. Teď mu světlo zářivky odhalovalo kruhy pod očima. Přála jsem si, aby nemusel tolik pracovat.

„Zabalila jsem ho do tří pytlíků,“ řekla jsem. „Klidně si můžeš dát ty svoje vegetariánské lasagne.“ Jelikož mi ranní nevolnosti

ztěžovaly vaření, Pete se zásobil hotovými jídly z jednoho gurmánského podniku, který jsme měli v oblíbě. Strčil lasagne do mikrovlnky a objal mě. „Jak se cítíš, lásko?“ zeptal se. To já jsem naléhala, abychom si pořídili druhé dítě a Stella měla bratříčka nebo sestřičku, ale teď se Pete těšil právě tolik jako já. Každý den sledoval aplikaci Těhotný táta.

„Pořád je mi na zvracení.“ Zkoušela jsem všechno: náramky proti kinetóze, vitamin B6, promethazin, cokoliv vás napadne.

Pete přikývl. „Ale při ostatních těhotenstvích, která skončila špatně, ses cítila skvěle. Takže je to možná dobré znamení.“

Šla jsem za ním k jídelnímu stolu a sedli jsme si oba z jedné strany. Když jsme si koupili tenhle velký dům z eduardovského období v tolik ceněné čtvrti Muswell Hill – podle *The Sunday Times* šlo o jedno z pěti nejlepších míst k životu v celém Londýně –, strhli jsme v přízemí většinu příček a získali jeden velký, otevřený prostor. Ponechali jsme několik typických dobových prvků – krbové římsy a lišty na stěnách –, ale pořídili jsme si elegantní moderní nábytek a obří černobílé fotografie příboje na plážích v severní Kalifornii, kde Pete vyrůstal. Stůl jsme nechali vyrobit z dubového dřeva získaného ze staré stodoly, a když jste ho roztáhli, vešlo se k němu dvanáct lidí. Oba jsme měli rádi společnost. Pár dní po seznámení jsme uspořádali krabí večírek pro dvanáct lidí. Srazili jsme k sobě vypůjčené stoly a zakryli je balicím papírem. Já jsem podávala koktejly negroni, zatímco Pete cpal kraby do hrnce. Hosté pak rozlamovali klepeta a namáčeli si krabí maso do rozpuštěného másla se šampaňským a šalotkou podle mého receptu. Potom jsme stočili koberec a tančili až do rána.

I po Stellině narození jsme zvali přátele, ale čím dál méně. Přestali jsme jíst kraby, když jich začalo kvůli okyselování oceánů ubývat. A teď po její narozeninové oslavě jsem si těžko dokázala představit, že k nám ještě někdy přijdou nějací hosté.

Zdráhala jsem se pozvat na oslavu i Blanku. Bála jsem se, aby jí nepřípadalo, že po ní chci, aby pracovala zadarmo, a taky jsem si říkala, jestli se bude cítit dobře ve společnosti našich přátel. A tak jsem ji nepozvala. Kdybych to bývala udělala, dopadla by oslava jinak? A byla by Blanka ještě naživu?

Nedokázala jsem se zbavit pocitu, že jsem ji zklamala.

„Co se děje?“ zeptal se Pete, když si všiml mého výrazu, a já pochopila, že už to nemůžu odkládat.

„Blanka je po smrti.“

Pete zbledl a odsunul lasagne. „To je hrozné. Byla tady... jak je to dlouho? Minulý týden? Bože.“

„Emmy říkala, že to byla nějaká nehoda, ale neznala podrobnosti.“

„Taková tragédie. Nemůžu tomu uvěřit. Bože – jak se o tom Emmy dozvěděla?“ Položil mi několik dalších otázek a já mu pověděla to málo, co jsem věděla. Chvilí jsme mlčeli, dokud se Pete nezeptal: „Jsi v pořádku, miláčku? Je to hrozná zpráva, a ty by ses neměla stresovat. Pojď, polož si ke mně nohy.“ Zvedl si je do klína a začal mi je masírovat.

„Co to mohlo být za nehodu?“ zeptala jsem se. „Myslíš, že ji něco přejelo?“ Vždycky přecházela ulici velice pomalu – nikdy se pořádně nenaučila pohybovat po městě, ačkoliv se přestěhovala s matkou do Londýna ještě jako teenagerka. Předtím žily v Arménii, kam ještě předtím uprchly z nějaké jiné země, kterou jsem si už nevybavovala, s takovým pichlavým jménem – Kyrgyzstán, Uzbekistán nebo tak. Zapomněla jsem, odkud pochází, ale jak šel čas, připadalo mi čím dál trapnější se jí na to znovu ptát. Kromě toho jsem vždycky měla dojem, že otázky jsou Blance nepřítomné.

„Nebo to byla nějaká hloupá náhoda,“ pokračovala jsem. „I když Blanka zrovna neskákala s padákem. Každé pondělí jsem se jí ptala, co dělala o víkendu, a ona vždycky odpovíděla: „Nic zvláštního.““

Pete jemně ohýbal prsty u mojí pravé nohy. „Pošleme její matce kytku. Já to zařídím, protože tobě je špatně.“

„Určitě se cítí hrozně,“ řekla jsem. „Nemyslíš, že je divné, že mi nezavolala, aby mi o tom pověděla?“

Pete se na mě zamračil. „Jsi hrozně bledá. Jedla jsi dneska něco?“

„Rýžové kreky.“

„Musíš jíst.“ Podal mi kousek lasagní a já se na něj usmála a potlačila jsem nevolnost.

„Ale ta Stellina posedlost ptáky mi dělá starosti.“ Pete rozkrájel další část lasagní na úhledné čtverečky. „Pozítří začíná škola a já se bojím, že tam nezapadne.“

Zamračila jsem se. „Marie Curie taky nejspíš nezapadala. Kdyby Stella byla kluk, Emmy by tolik neřešila, že sebrala mrtvého tereje. Potíž je v tom, že Stella je holka, a tím pádem její zájmy působí morbidně.“

Pete se netvářil přesvědčeně. „A jak to šlo předtím?“

Musela jsem připustit, že Lulu si většinou hrála sama a Stella seděla se zacpanýma ušima. „Ale není to její chyba. Má hodně citlivý sluch.“

„Potřebuje se naučit, jak se chovat k ostatním dětem,“ řekl Pete. „Musíme být aktivnější, zvláště od té... však víš.“

Oba jsme se při pomýšlení na narozeninovou oslavu zachvěli a já se snažila ovládnout, abych se nepodívala na to místo na podlaze v kuchyni, které Pete drhnul tak usilovně, že teď bylo světlejší než ostatní parkety.

„A nejde jenom o ostatní děti,“ pokračoval Pete. „Nesnáší koupání. Nesnáší zvuky. Nesnáší jídlo, pokud není každá přísada zvlášť. A co ty její záchvaty?“

Mlčela jsem. Stelliny záchvaty skutečně vypadaly děsivě. Pozdě večer jsem se občas dívala na videa vztekajících se dětí, která

nahráli jejich rodiče. Doufala jsem, že k nim pocítím jistou solidaritu, ale ve skutečnosti jsem si vždycky jenom pomyslela: Když to můžete natáčet, nebude to zase tak hrozné.

Pete mi stiskl ruku. „Jenom jí chci pomoci. Taky ji mám moc rád.“ Po jídle vytáhl iPad. „Podívej, sbírám různá doporučení. Udělal jsem tabulku doktorů a terapeutů.“

„Ale nedávno byla na kontrole,“ namítla jsem. Tady v Británii rodiče vodili děti k lékaři, jenom pokud byly opravdu nemocné, ale Pete byl jako Američan neochvějným zastáncem každoročních preventivních prohlídek, a tak jsem na ně v zájmu manželského souladu Stellu poctivě vodila. „Je zdravá jako řípa.“

„Tělesně,“ řekl Pete.

„Není tak těžké vycházet vstříc jejím potřebám. Radši v tom budu pokračovat, než abych ji přivedla k doktorovi, co ji jenom zařadí do nějaké škatulky, která jí možná nebude úplně pasovat. A jaký bude mít pocit z toho, že s ní jdeme k doktorovi? Nechceme, aby si myslela, že je s ní něco špatně.“ Pete se podíval na svoji tabulku a zjevně vymýšlel další argument. Proto jsem řekla: „Podívej, teprve minulý týden jsem přestala pracovat. Když se mnou bude trávit víc času, pomůže jí to, aby se zklidnila. Vážně si myslím, že jí dokážu pomoci mnohem líp než nějaký doktor. Jestli se zhorší,“ – což se nestane – „slibuju, že ji nechám vyšetřit.“

Pete si pohrával s brýlemi a já jsem si zoufale namáhala mozek, abych nějak změnila téma. Obvykle stačilo slovo *brexít*, aby se rozparádil, a mimochodem, proč se Boris Johnson nikdy nečeše? Ale měla jsem dojem, že dnes by to nezabralo. „Pořád mi nejde do hlavy, že je Blanka po smrti,“ řekla jsem místo toho, i když jsem sama sebe nenáviděla za to, že jsem využila její smrt k odvedení pozornosti.

Peteovi se po obličejí rozlil soucit. „Musí pro tebe být hodně těžké, dozvědět se něco takového tak krátce po smrti tvé mámy.“

„Jsem rozrušená kvůli Blance,“ odpověděla jsem. „Tady nejde o mou matku.“

Moje matka Edith před půl rokem podlehl mrtvici, uprostřed noci ve svém viktoriánském domě v Oxfordu. Zemřela bez rozloučení, přesně jak by chtěla. Byly jsme od sebe hodně odlišné, přesto jsem očekávala, že mě zasáhne vlna žalu. Ta nicméně vůbec nepřišla, přinejmenším ne tak silná, jakou si prošel Pete po smrti otce. Občas se zničehonic trochu leknu, jako když si uvědomíte, že jste na něco zapomněli: na plotně piští konvice, požární alarm potřebuje vyměnit baterie. Potom si vždycky pomyslím: Ne, nenechala jsem na plotně konvici, jen mi zemřela matka.

Ve dvě hodiny ráno jsem byla vzhůru. Měla jsem pocit, jako by mi ušní bubínky pořád drtil hukot moře. S Blankou jsme se seznámili, když byly Stelle čtyři roky. Hledala jsem paní na hlídání, která by ji vyzvedávala ze školky. Vracela jsem se na plný úvazek do práce u lifestylového portálu *Design Your Life*, kam jsem přispívala komentáři o pořádání společenských akcí a radami z oblasti etikety ve svém sloupku s názvem „Charlotte říká“. Začala jsem tam, když mi ještě nebylo ani třicet – tehdy si šéfredaktor *Design Your Life* všiml mého blogu o večírcích bez stresu nazvaného *Zdráhavá hostitelka* a nabídl mi zaměstnání v San Francisku. Naštěstí mi dovolili pracovat na dálku a my se mohli přestěhovat do Londýna. „Tohle ale přece už každý ví,“ vyjádřila se moje matka, když ji Pete přesvědčil, aby si jeden z mých sloupků přečetla.

„Američani nemají pocit, že o etiketě vědí všechno,“ upozornila jsem ji. *Design Your Life* byl portál určený především americkým čtenářům.

„Jak by taky mohli.“ Edith byla mistryně jedovatých poznámek. Jako profesorka literatury devatenáctého století strávila poslední

odpoledne na tomto světě sama, úpravami knihy o nemocech a roli žen v románech středního viktoriánského období. I když Edith považovala moji práci za hloupou, já jsem ji milovala. Etiketa podle mě nespočívá v tom, jakou vidličku máte kdy použít, ale v tom, že se ostatní lidé díky vám cítí dobře – a toho můžete dosáhnout ručně psaným poděkováním, výborným dezertem nebo třeba milosrdnou lží. Na první pohled to vypadá jednoduše, ale podle počtu dopisů, které jsem dostávala, v běžných společenských situacích tápe spousta lidí. Jako odbornice na etiketu jsem jim předkládala základní pravidla toho, jak si počínat v mezilidských interakcích.

Najít pro Stellu dost dobrou chuť se bohužel ukázalo být neskutečně těžké. Jedna kandidátka chtěla, abychom pro ni jezdili a pak ji *ještě* vozili zpátky. Další potřebovala práci naplánovat tak, aby se jí „kšeť“ s hlídáním nekryl s lekci šamanské terapie. Třetí prohlásila, že v domě, kde bude pracovat, nesmí cítit žádnou umělou vůni. Když jsem otevřela dveře a za nimi stála Blanka, měla dva neobratně spletené černé copy ozdobené růžovými plastovými bambulkami a mladistvě zakulacený obličej se snědou pleť. Trpěla značnou nadváhou, což bylo nápadné obzvláště v Muswell Hillu, kde člověk obvykle potkával především štíhlé maminky v legínách na pilates. A měla výrazná obočí, která potřebovala upravit. Pomalu klesla na naši stylovou pohovku z poloviny dvacátého století se štíhlými nohami.

„Co máte ráda na práci s dětmi?“ zeptala jsem se.

„Ráda se starám o děti,“ odpověděla Blanka.

„Ano, ale co se vám na tom líbí především?“ Usmála se a já si nebyla jistá, jestli rozumí mojí otázce. Rozhodla jsem se, že se posuneme dál. „Když jí budete připravovat jídlo, musíte všechno dávat zvlášť.“ Ukázala jsem jí Stelliny plastové talíře rozdělené na jednotlivé přihrádky.

„Ano, ano.“ Řekla to věcně, ne pochybovačně jako ostatní kandidátky.

Povzbuzená jsem pokračovala. „Taky jí musíte krájet ovoce na úhledné, hezky vypadající kousky, jinak ho nesní. Obzvlášť jablka.“

„Ano, ano.“ Blanka horlivě přikývla, jako by nikdo přičetný přece nemohl očekávat, že se čtyřleté dítě pustí do nenakrájeného jablka. Probrala jsem s ní Stelliny zvyky a Blanka souhlasila se vším, co jsem řekla. Možná to bylo tím, že nemluvila moc dobře anglicky, ale i tak šlo o příjemnou změnu. Zašla jsem do pokoje za Stellou a přemluvila ji, aby šla pozdravit Blanku. Podobně jako u předešlých kandidátek Stella přirážovala přímo k Blance a začala si ji prohlížet. Ostatní ženy zaštěbetaly svoje jména a začaly se vyptávat na Stellinu oblíbenou barvu. Blanka jí jen oplácela pohled. Uplynulo několik vteřin. Potom si k mému úžasu Stella vylezla na pohovku a uvelebila se vedle Blančina polštářovitého těla. Naše zachránkyně.

Přestala jsem se pokoušet o spánek a odplížila jsem se do kuchyně, kde jsem si nacpala do pusy hrst slaných preclíčků. Úplně jsem zapomněla na první setkání s Blankou, kdy se mi jevila jako dokonalá chůva pro Stellu. Pak se nějakým způsobem všechno změnilo natolik, že odešla bez rozloučení. To byla záhada, kterou už nikdy nevyřeším. Ale třeba se mi podaří zjistit, jak zemřela.

Zvedla jsem laptop a posadila se s ním na pohovku. Třeba měla facebookový profil, na kterém najdu víc informací o její smrti. Když jsem ale natukala jméno „Blanka Hakobjanová“, našla jsem ji na Facebooku, Twitteru ani na Instagramu. Ani po zadání jejího jména do vyhledávače se neobjevily žádné výsledky. Ucítla jsem slabé píchnutí v břiše a trochu jsem se vylekala. Během let, kdy jsem se pokoušela otěhotnět, jsem třikrát potratila. Ale snažila jsem se dál, protože kdyby Stella měla sourozence, nezáleželo by tolik na tom, že nemá opravdové kamarády a – což

bylo ještě horší – podle všeho jí to ani nevadí. Doufala jsem, že ji sourozenec naučí, jak má vycházet s ostatními.

Přešla jsem k oknu s nadějí, že mi změna místa pomůže. Celá zadní stěna našeho domu byla prosklená a nabízela krásný výhled na Londýn: na moře světél s mrakodrapem The Shard na obzoru i na matný jas světelně znečištěné oblohy. V noci všechno vypadalo jinak než za dne, ale vždycky jsem měla pocit, že právě tehdy vidím věci takové, jaké doopravdy jsou: noční pravdy. Přijdu i o tohle dítě a Stella bude napořád sama.

Zašla jsem do Stellina pokoje a chvíli jsem poslouchala její pravidelné oddechování. Možná je moje chyba, že nedělá na pláži hvězdy, a nezasloužím si mít druhé dítě.

„Ano, ano,“ řekla Stella docela zřetelně. Trhla jsem sebou. Pořád ale dýchala pravidelně a zhluboka – mluvila ze spaní. Takhle odpovídala Blanka na všechno, oč jsem ji žádala, pokaždé úplně stejně a zpěvavě, jako by šlo o ptačí píseň. Zachvěla jsem se. Byla to nevinná, neškodná slůvka, ale připadalo mi zvláštní, jak dokonale Stella napodobila Blančinu intonaci.

Současnost

3.

Pokouším se nasadit správný výraz. Chci vypadat vyrovnaně, ale zase ne příliš klidně. Musím vypadat přesně tak klidně, jak by v téhle situaci vypadal duševně zdravý člověk. Já *jsem* duševně zdravá, připomenu si. Je ale těžké vypadat přičetně, když na sobě musím mít cosi jako pyžamo. Sedím s rovnými zády na kraji pohovky, nohy položené na zemi. Doktorka Beaufortová, má nová terapeutka, má kulatý, vážný obličej, šedivější hnědé vlasy ostříhané nakrátko a tmavě modré pončo, které vypadá, že jsou na něm psí chlupy. „Omlouvám se za ten starý hadr,“ řekne. „Byla mi zima. Vám není? Jestli chcete, klidně se zachumlejte do deky.“

„To je dobré.“ Deku mi teď nijak nepomůže. Na stěně visí obraz ženy stojící v řece. Obličej má odvrácený od diváka a zdá se, že se snaží odolávat silnému proudu, který ji může každou chvíli odnést.

„Nepotřebujete papírové kapesníčky?“ zeptá se doktorka Beaufortová. „Přesunula jsem je támhle na ten postranní stolek. Mívala jsem je na stolku přímo před pohovkou, ale jedna pacientka mi řekla, že to vypadá, jako bych chtěla, aby plakala. Já nechci, abyste plakala. Samozřejmě pokud nechcete vy sama.“

„Dobře,“ přikývnu. Blábolí. Možná je v téhle práci nová. Možná získala diplom až po tom, co její děti začaly chodit do školy. Napravo od ní je knihovna s těžkými diagnostickými příručkami, ale taky s tituly jako *Mysl matky* a *Dobré matky mají děsivé myšlenky*. Má je i ona? Je taky matka? Na postranním stolku u jejího lokte stojí neforemná váza se sušenými bodláky. Nikde nevidím rodinné fotografie, ale ta ošklivá váza rozhodně vypadá jako dílo nějakého dítěte.

„Charlotto?“ Doktorka Beaufortová mi položila nějakou otázku.

„Prosím?“

„Povíte mi, proč tu jste?“

Pohládím se po hrdle. Když mi bylo sedm, matka mě vzala k lékaři kvůli nepolevujícímu kašli. Teprve čtvrtý lékař zjistil, že mám rakovinu štítné žlázy. Podstoupila jsem operaci a léčbu radioaktivním jódem, po které jsem měla bolavé hrdlo a v puse pachut špiňavých mincí. I když mě vyléčili, od té doby nemám doktory ráda.

„Proč tu jste?“ zopakuje doktorka Beaufortová jemně. Upírám oči na mísu s mramorovými vejci na stolku před sebou.

„Manžel si myslí, že si potřebuju odpočinout.“

Doktorka Beaufortová přikývne. „Která matka ne, nemám pravdu?“

Zasměju se, jak se ode mě očekává.

Vážně se na mě dívá. „Přijímací formulář uvádí, že se bojíte o dceru Stellu.“

Za pravou stranou čela mi vykvete bolest. Pete už ji informoval. Patrně mu poví o našem rozhovoru. Nejspíš jsem k tomu dala svolení tím formulářem, který jsem podepsala, když jsem byla tak rozrušená. Musím ho přesvědčit o tom, že jsem duševně zdravá, aby mě začal brát vážně a pomohl mi zachránit Stellu. Ale jestli mu o mně bude podávat zprávy doktorka Beaufortová, musím získat na svou stranu i ji.

Zvednu jedno chladné mramorové vejce a potěžkám ho ve zdravé ruce. Nejradši bych si ho přitiskla k čelu, abych si ulevila od bolesti, ale musím zůstat klidná a zdvořilá – a zároveň ji musím přimět, aby mi uvěřila. Musím volit slova hodně opatrně, dávkovat nestvůrnou pravdu po malých částech. „Ano, bojím se o Stellu,“ odpovím.

Doktorka Beaufortová přikývne. „S dalším dítětem to může být obtížné.“

„Stella není jako dřív,“ řeknu. *A to doslova*, pomyslím si.

„A co vy?“ zeptá se. „Právě jste porodila, navíc deset týdnů před termínem. Hormony mohou mít velký vliv na mozek, obzvlášť v kombinaci se stresem. Všimla jste si nějakých změn i u sebe?“ Dívá se na mě laskavě a mírně. Zdá se, že zaznamenává každý detail. Už měsíce jsem pořádně nejedla. Z rozkroku mi prosakuje krev a bolí mě stehy. Doktorka Beaufortová se na mě dívá, jako by věděla, že mateřství vám vynese práh bolesti do závratných výšin, a to není vždycky dobře.

Není nalíčená a má zarudlou pleť. Vypadá, jako kdyby si ráno opláchla obličej mýdlem a vodou a vyběhla z domu v takovém spěchu, že se ani nestačila podívat do zrcadla. Na prstu má náplast s prasátkem Peppou. Určitě je taky matka. Třeba mi pomůže.

„Máte pravdu,“ řeknu. „Jsem ve stresu a těhotenství i porod byly náročné.“ Vlastně přímo příšerné. „Ale pořád jsem ta samá osoba. Stella ne.“ Rakovina, která zabila Peteova otce, začala nenápadně, bolestí v kříži. I moje rakovina v dětství začala nenápadně, kašlem, kterého se ne a ne zbavit. Stellina proměna začala právě tak pokradmu. První známky byly sotva znatelné, ale něco se v ní usazovalo a trpělivě čekalo na svou příležitost.

„Poslouchám,“ pobídne mě doktorka Beaufortová a já začnu vyprávět.

Minulost

4.

Když jsem se následující den po výletu na pláž probudila, cítila jsem se hrozně. „Uvařil jsem ti mátový čaj,“ ohlásil Pete a postavil hrnek na můj noční stolek. Právě se chystal vyrazit do práce. „Je mi líto, že tě musím nechat samotnou se Stellou.“

Zahajovala jsem druhý týden druhého trimestru, ale ranní nevolnosti se snad ještě zhoršovaly. Po Peteově odchodu jsem doklopýtala do koupelny, sklonila se nad umyvadlo a začala dávit. Nic ze mě nevyšlo. Odhodlala jsem se podívat do zrcadla. Vypadala jsem příšerně. Patřím k zrzkám, které působí velice bledě, pokud se nenalíčí – obočí mi skoro není vidět, řasy mám světlé jako prasečí štětiny. Ale díky tomu, že můj obličej je jako čisté plátno, můžu na něj namalovat výrazné oči, morušové rty a vypadat k nakousnutí. Dnes jsem na něco takového neměla sílu, ale vynasnažila jsem se, abych vypadala aspoň obstojně.

Stella seděla u jídelního stolu a kreslila velkou pevnost s cimbuřím. „Dobré ráno, mami,“ pozdravila. Toužila jsem ji pevně obejmout a zabořit jí obličej do vlasů, ale vždycky měla averzi

k tulení. Místo toho jsem se na ni zadívala. Dohodly jsme se, že když se na sebe budeme dívat tři vteřiny, bude to naše verze objetí. Stella se mi zahleděla do očí. Jedna. Dvě. Ještě před uběhnutím třetí vteřiny odvrátila pohled. „Vrátí se Blanka?“

Dál jsem se na ni dívala. „Proč se ptáš, broučku?“

„Slíbila, že za mnou přijde,“ odpověděla Stella.

Zamračila jsem se. Kdy mohla Blanka slíbit něco takového? Pokud jsem věděla, ani se se Stellou nerozloučila.

Nabrala jsem do misky ovesnou kaši – dala jsem si pozor, abych ji nechala zchladnout, než jsem ji předložila Stelle. Nezvedla oči od obrázku, z obličeje jí zářilo soustředění. Na rozdíl ode mě má výrazné rysy: rovný nos, úzká ústa a velké zelené oči. Vždycky jsem si říkala, že obličeje jako její vídáte na portrétech ze sedmnáctého století: obličeje dětí vychovávaných v přesvědčení, že děti by měly být jako malí dospělí. Uměla jsem si ji představit v sametových šatech s krajkovým límcem, jak drží na klíně kokršpaněla. Ne že by se Stella někdy nechala navléknout do něčeho takového.

Nemohla se v mém laptopu podívat na historii vyhledávání z noci? Zнала moje heslo, a i když jí bylo teprve osm, s počítači to uměla líp než já.

„Přijde teda?“ zeptala se znovu.

„Blanka se odstěhovala zpátky domů,“ řekla jsem.

„Ale doma je v Anglii. Přistěhovala se sem ještě v pubertě.“

Rozhodla jsem se, že se budu tvářit jakoby nic. „Chtěla změnu.“

Stella se snídaně skoro nedotkla. Možná ji ranilo, že se Blanka odstěhovala do zahraničí. Soucítila jsem s ní, ale nelitovala jsem své lži. Stella nebyla přecitlivělá, pokud šlo o smrt jako takovou – jak dokazoval ten rozkládající se terej –, ale nezvládala, když někdo umřel: sebemenší ztráta pro ni byla tragická. Když Peteovi lezli na kapustu slimáci, topil je v pastech s pivem